

Náhrada škody

Vážné ohrožení pozemku odloučením skalních bloků ze skály, jež tvoří podloží sousedního pozemku určeného k plnění funkcí lesa a jejich sesunutím na ohrožený pozemek, nelze pokládat za ohrožení jevy předpokládanými § 22 lesního zákona, proti nimž je povinen ochránit ohrožený pozemek sám a na své náklady vlastník ohroženého pozemku.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 25 Cdo 1614/2024-259 ze dne 22.10.2024)

Nejvyšší soud rozhodl v právní věci žalobce: J. R., zastoupený Mgr. M.K., advokátkou se sídlem D., proti žalovanému: Lesy České republiky, s.p., se sídlem H.K., o uložení opatření k odvrácení hrozící újmy, vedené u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 20 C 333/2019, o dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 12. 2023, č. j. 12 Co 159/2023-237, tak, že rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 12. 2023, č. j. 12 Co 159/2023-237, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

1. Okresní soud v Litoměřicích rozsudkem ze dne 13. 4. 2023, č. j. 20 C 333/2019-223, ve znění doplňujícího usnesení ze dne 9. 5. 2023, č. j. 20 C 333/2019-227, uložil žalovanému provést stavební záměr „sanace nestabilního svahu“ na pozemku parc. č. XY, parc. č. XY, parc. č. XY, s dočasným záborem na pozemcích parc. č. XY, v katastrálním území XY, jehož realizace byla schválena rozhodnutím Městského úřadu XY vydaným 8. 3. 2022 pod sp. zn. SU/08556/2021/Po (č. j. 01583/2022/SU), dle projektové dokumentace vypracované společností PROGEOCONT s. r. o. a ověřené projektantem Ing. L.T. (výrok I) a současně rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok II a výrok doplňujícího usnesení). Žalobce se domáhal, aby soud uložil žalovanému provést opatření, kterými bude dlouhodobě zamezeno uvolňování úlomků, skalních bloků i balvanů z pozemku parc. č. XY v k. ú. XY, tvořeného skálou a lesem, a jejich dopadu na pozemek parc. č. XY, jehož je vlastníkem, a na pozemky parc. č. XY a XY, jejichž je nájemcem (vše v k. ú. XY). Soud vzal za prokázané, že žalovanému svědčí právo hospodaření k pozemku určenému k plnění funkce lesa parc. č. XY v k. ú. XY, který je ve vlastnictví České republiky a z něhož se uvolňují úlomky skalních bloků a balvany a dopadají na pozemek parc. č. XY v k. ú. XY, jehož je žalobce vlastníkem, a na pozemky parc. č. XY a XY v k. ú. XY, které vlastní Česká republika a jejichž je žalobce nájemcem. Ze znaleckého posudku České geologické služby vyplynulo, že je nezbytné pozemek parc. č. XY sanovat a zajistit. Soud nepřisvědčil žalovanému, že by v dané věci byl na místě postup podle § 22 zákona č. [289/1995](#) Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, (dále též jen „lesní zákon“), který ukládá vlastníkům nemovitostí provést na svůj náklad nezbytná opatření k zabezpečení před škodami způsobenými mimo jiné sesuvem půdy a padáním kamenů z pozemků určených k plnění funkcí lesa. Nárok žalobce posoudil podle § 2093 odst. 2 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku, (dále jen „o. z.“). Odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 12. 6. 2003, sp. zn. 25 Cdo 2183/2001, podle něhož úprava státní správy v oblasti hospodaření s lesy neznamená, že by vlastník lesního pozemku byl zbaven povinností plynoucích z obecného právního předpisu, podle současné právní úpravy tedy § 2900 o. z. a § 1013 o. z. Není dále podstatné, že žalobci nesvědčí ke dvěma dotčeným pozemkům vlastnické právo, neboť žalobce je jejich nájemcem a v pozici ohroženého ve smyslu § 2903 o. z. se může domáhat uložení vhodného a přiměřeného opatření k odvrácení hrozící újmy. Bez významu je i

námítka žalovaného, že kůlna, která se na ohroženém pozemku nachází, není zakreslena v katastru nemovitostí, neboť pro ni bylo vydáno řádné stavební povolení a kolaudační rozhodnutí. Okresní soud tedy požadavku žalobce na uložení opatření v plném rozsahu vyhověl.

2. Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 8. 12. 2023, č. j. 12 Co 159/2023 -237, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně, a to ve správném znění výroku I doplněném o konstatování, že projektová dokumentace je nedílnou součástí rozsudku a o lhůtu k plnění (výrok I) a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (výrok II). Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně a ztotožnil se s jeho závěrem, že nárok žalobce má oporu v § 2093 odst. 2 o. z., a nelze jej posuzovat podle § 22 lesního zákona. Z tohoto ustanovení vyplývá, že výsledkem rozhodnutí příslušného správního orgánu je uložení povinnosti (tj. rozsahu a způsobu zabezpečovacího opatření) vlastníkům ohrožených pozemků, a nikoli vlastníku lesního pozemku, který je povinen stanovená opatření na svém pozemku strpět. Obecná občanskoprávní úprava se uplatní i tehdy, jedná-li se o lesní pozemek podléhající úpravě lesního zákona (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 2183/2001). Jelikož v dané věci byly splněny podmínky aplikace § 2903 odst. 2 o. z. a bylo prokázáno, že k odpadávání skalních bloků nejenže již došlo, ale i nadále hrozí (na podkladě znaleckého zkoumání), je dána existence vážného ohrožení vznikem škody opodstatňující uložení povinnosti žalovanému zajistit vhodná a přiměřená opatření.

3. Proti rozsudku odvolacího soudu podal dovolání žalovaný. Má za to, že napadené rozhodnutí spočívá na otázce, která doposud nebyla dovolacím soudem vyřešena, případně by měla být dovolacím soudem řešena jinak, přičemž právní posouzení odvolacího soudu není správné. Nejvyšší soud by se měl vyslovit k přednostní aplikaci § 22 zákona č. [289/1995](#) Sb., lesního zákona, jako speciální úpravy prevenční povinnosti, jde-li o odvrácení hrozící újmy z lesního pozemku. Ustanovení § 22 lesního zákona je speciální úpravou, která má podle obecných kolizních principů přednost před úpravou obecnou, v daném případě odvolacím soudem odkazovaným § 2903 odst. 2 o. z., potažmo § 1013 o. z. Dovolací soud se doposud zabýval otázkou prevenční povinnosti vlastníka ohrožené nemovitosti jen v souvislosti s rozhodováním o škodě již vzniklé, nikoli v souvislosti s předcházením škod. Z § 22 lesního zákona přitom vyplývá, že jde-li o ohrožení pocházející z pozemků určených k plnění funkcí lesa, je povinnost provést opatření zabraňující vzniku škod na vlastníku ohrožené nemovitosti, vlastník pozemků určených k plnění funkcí lesa je pak povinen takové opatření strpět. Odvolací soud se otázkou aplikace speciálního ustanovení lesního zákona nezabýval a na věc bez bližšího odůvodnění aplikoval obecnou prevenční povinnost. Uplatnění § 22 lesního zákona pak vyloučil jen s odůvodněním, že jde o občanskoprávní spor. Závěr, podle něhož úprava státní správy v oblasti hospodaření s lesy nevylučuje povinnosti plynoucí z obecného právního předpisu, není řešením kolize právních norem při aplikaci práva. Při respektování zásady rovnosti účastníků sporu se měla na právní vztah aplikovat ta právní norma, která má podle výkladových principů přednost, a to bez ohledu na to, kdo žaluje. Odporuje smyslu a účelu § 22 lesního zákona, aby se i v jím definovaných případech uplatnila obecná prevenční povinnost. Ostatně v rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 612/2023 Nejvyšší soud vyslovil, že dané ustanovení je konkretizací obecné prevenční úpravy. Dovolatel má tudíž za to, že v dané věci měla být zohledněna speciální zakročovací povinnost v § 22 lesního zákona, vylučující obecnou občanskoprávní úpravu. Navrhl, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí změnil a žalobu zamítl, případně zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení.

4. Žalobce ve vyjádření namítl, že § 22 lesního zákona není speciální úpravou k § 2903 o. z., protože daná ustanovení mají rozdílné hypotézy, proto se aplikují v jiných situacích. Zatímco § 2903 odst. 2 o. z. dopadá na případy již existujícího vážného ohrožení, § 22 lesního zákona upravuje obecnou prevenční povinnost a neřeší situaci, kdy vážné nebezpečí škody již hrozí. Oprávnění domáhat se ochrany podle § 2903 odst. 2 o. z. navíc svědčí každému, kdo je ohrožen, nejde tedy jen o vztah vlastníka lesního a sousedního pozemku. Žalobce navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání zamítl.

5. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) dospěl k závěru, že dovolání bylo podáno včas, oprávněnou osobou – účastníkem řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), za splnění zákonné podmínky kvalifikovaného zastoupení dovolatele (§ 241 odst. 1 a 4 o. s. ř.) a je přípustné pro řešení otázky vztahu § 22 lesního zákona a § 2901 a § 2903 o. z., která dosud nebyla Nejvyšším soudem za daných skutkových okolností řešena.

6. Podle § 1 lesního zákona účelem lesního zákona je stanovit předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm.

7. Podle § 2 písm. a) lesního zákona pro účely tohoto zákona se lesem rozumí lesní porosty s jejich prostředím a pozemky určené k plnění funkcí lesa.

8. Podle § 22 odst. 1 lesního zákona vlastníci nemovitostí nebo investoři staveb a zařízení jsou povinni provést na svůj náklad nezbytně nutná opatření, kterými jsou nebo budou jejich pozemky, stavby a zařízení zabezpečeny před škodami způsobenými zejména sesuvem půdy, padáním kamenů, pádem stromů nebo jejich částí, přesahem větví a kořenů, zastíněním a lavinami z pozemků určených k plnění funkcí lesa; tato opatření jsou oprávněni provést i na pozemcích určených k plnění funkcí lesa. Rozsah a způsob zabezpečovacích opatření stanoví orgán státní správy lesů, pokud není podle zvláštních předpisů příslušný jiný orgán státní správy. Vlastník pozemků určených k plnění funkcí lesa je povinen provedení opatření strpět.

9. Podle § 2901 o. z. vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, má povinnost zakročit na ochranu jiného každý, kdo vytvořil nebezpečnou situaci nebo kdo nad ní má kontrolu, anebo odůvodňuje-li to povaha poměru mezi osobami. Stejnou povinnost má ten, kdo může podle svých možností a schopností snadno odvrátit újmu, o níž ví nebo musí vědět, že hrozící závažností zjevně převyšuje, co je třeba k zákroku vynaložit.

10. Podle § 2903 odst. 1 o. z. nezakročí-li ten, komu újma hrozí, k jejímu odvrácení způsobem přiměřeným okolnostem, nese ze svého, čemu mohl zabránit. Podle odst. 2 tohoto ustanovení může ohrožený při vážném ohrožení požadovat, aby soud uložil vhodné a přiměřené opatření k odvrácení hrozící újmy.

11. Smyslem a účelem lesního zákona je zachování lesa, zajištění péče o les a jeho obnovu jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí. Zákon definuje podmínky pro plnění funkcí lesa a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm (viz § 1 lesního zákona). Jeho podstatou je úprava vztahů zajišťujících všestrannou péči o les, včetně obnovy lesa. Označení lesa za národní bohatství má zdůraznit jeho mimořádný společenský význam, překračující hranice, v nichž je les považován jen za předmět vlastnictví. Spolu se skutečností, že les je důležitým ekosystémem, se tím vyjadřuje veřejný zájem na právní úpravě, z níž plynou pro vlastníky lesa a jiné osoby četné povinnosti a omezení, které v zákonem stanovené míře zasahují i do vlastnického práva. Cílem zákonné úpravy je především zachování lesa, a to v rámci udržitelného hospodaření v lese, při němž by mohly být užívány produkční i mimoprodukční funkce lesa nejen v současné době nebo s výhledem příštích desítek let, ale i trvale (viz Flora, M., Staněk, J., Průchová, I. Lesní zákon. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 1).

12. Kromě ustanovení regulujících hospodaření v lese, nakládání s lesem a též například meze využití lesů veřejností, upravuje zákon v § 22 také specifickým způsobem předcházení škodám, které mohou být způsobeny určitými jevy majícími původ na pozemcích určených k plnění funkcí lesa (dále též jen „lesní pozemky“). V té souvislosti výslovně ukládá vlastníkům pozemků sousedících s lesními pozemky přijmout nezbytně nutná opatření k ochraně jejich pozemků, a to na vlastní náklad, přičemž jsou oprávněni tak činit i na lesních pozemcích. Orgán státní správy lesů (případně jiný příslušný

orgán státní správy, například stavební úřad) je oprávněn stanovit rozsah a způsob zabezpečovacích opatření (nikoli tedy uložit ohroženému povinnost k jejich provedení) a vlastníkům lesních pozemků zákon ukládá taková opatření strpět.

13. Odpověď na otázku, zda, a případně do jaké míry § 22 lesního zákona zprošťuje vlastníka lesního pozemku povinnosti předcházet škodlivému působení lesa na sousední pozemek, závisí na úvaze o tom, jakými jevy, jež má na mysli § 22 lesního zákona, mohou být škody způsobeny. Měla-li by odpovědnost vlastníka lesa být vyloučena zcela, muselo by dané ustanovení pokrývat veškeré myslitelné škody, které může pozemek způsobit, a tedy i projevy, které je mohou vyvolat. Tak tomu však není. Výčet možných hrožících nebezpečí, před nimiž je povinen ochránit své pozemky vlastník pozemku sousedícího s lesem, není v citovaném ustanovení taxativní, a jsou v něm vyjmenovány důsledky, které může způsobit svému okolí především les sám o sobě, svou existencí, růstem stromů a jejich degradací, poškozením či pádem, narušením lesní půdy a jejím sesuvem či pádem kamenů nebo lavin z povrchu (svažitého) lesního pozemku na pozemek sousední. Jde tedy o jevy, související s využitím zemského povrchu pro existenci lesního ekosystému. Z příkladů uvedených v § 22 lze dovodit, že přirozeným dějům souvisejícím s povrchem lesního pozemku včetně lesního porostu, které mohou nepříznivě působit na sousední pozemky, se podle daného ustanovení má bránit (a to jen nezbytně nutnými opatřeními) vlastník ohroženého pozemku. Lze-li ohrožení podřadit pod takto vymezenou hypotézu, pak je třeba danou situaci posoudit podle § 22 lesního zákona jako speciálního ustanovení, a nikoli podle obecných ustanovení občanského zákoníku (§ 2901 a § 2903). Jsou-li totiž naplněny podmínky pro použití zvláštní právní úpravy, musí se tato úprava aplikovat a nelze použít úpravu obecnou. Naopak, nejsou-li naplněny podmínky aplikace zvláštní úpravy, nelze ji použít a je na místě postupovat podle úpravy obecné. (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 7. 12. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 20/21, bod 160, a dále rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 15. 11. 2000, sp. zn. 25 Cdo 1807/99, a ze dne 22. 4. 2003, sp. zn. 25 Cdo 39/2002).

14. Kromě potenciálně škodlivých vlivů, které mají původ v samotné existenci lesa představovaného půdním pokryvem, rostlinným a živočišným systémem, však mohou pozemky určené k plnění funkcí lesa znamenat pro své okolí jiné vážné a bezprostředně hrožící nebezpečí ze své vlastní podstaty (nezávislé na povaze jejich využití či účelového určení) v podobě rizikového a obtížně předvídatelného geologického faktoru, daného kvalitou zemského povrchu jenž daný pozemek tvoří (bez ohledu na to, zda se na něm les fakticky nachází či nikoli). Takovým ohrožením je například nestabilita skalního masivu a svahu, tvořících podloží lesního ekosystému, která ohrožuje nejen pozemky s ním sousedící, ale též lesní pozemek samotný, a nemá původ v existenci lesa a jeho přirozených projevech. Jde-li o mimořádně závažné geologické či jiné fyzikální jevy, které ohrožují samu podstatu té části zemského povrchu, na které lesní pozemek spočívá, pak se situace svým rozsahem i povahou vymyká hypotéze právní normy § 22 zákona o lesích, neboť jde o hrozbu, která nesouvisí se skutečností, že pozemek je určen k plnění funkcí lesa nebo že se na něm lesní porost skutečně nachází. Pak je také namístě aplikovat obecná ustanovení a uzavřít, že podle § 2901 o. z. je vlastník lesního pozemku povinen zakročit a odvrátit nebezpečí hrožící z jeho pozemku třetím osobám (tedy nejen vlastníku sousedního pozemku), případně, za splnění podmínek § 2903 odst. 2 o. z. je vlastník lesa tím, jemuž při vážném ohrožení soud na návrh ohroženého uloží vhodné a přiměřené opatření k odvrácení hrožící újmy.

15. Obsahem § 2901 o. z. je úprava tzv. zakročovací povinnosti, a to ve vztahu k zájmům třetí osoby, již hrozí vznik újmy, to vše za předpokladu, že to vyžadují okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života. Povinnost zde upravená je tzv. povinností k aktivnímu zakročení na ochranu třetí osoby proti hrožícímu nebezpečí, a vzniká tehdy, vytvoří-li někdo nebezpečnou situaci nebo ji kontroluje, tedy navodí takový stav, který hrozí vznikem škody nebo újmy. Nebezpečnou situací se přitom nemyslí pouze riziko v podobě potenciální hrozby vzniku škody nebo újmy, ale již reálná hrozba vzniku škodní události. Pro aplikaci § 2903 odst. 2 o. z. musí být prokázáno, že v době

rozhodování soudu existuje vážné ohrožení žalobce anebo jeho majetku, přičemž není podmínkou, aby vznik škody hrozil bezprostředně; postačí, jde-li zatím jen o ohrožení, avšak vážné, v jehož důsledku škoda vznikne v budoucnu (k podmínkám aplikace § 2903 odst. 2 o. z. viz dále např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 6. 2021, sp. zn. 25 Cdo 591/2021). Současně však musí být dostatečně zjištěno, že opatření bude vhodné a přiměřené k naplnění preventivního účelu tohoto ustanovení, přičemž ohledně nákladů vynaložených na taková opatření nestanoví žádná pravidla či omezení. Prokázání existence vážného ohrožení (hrozící vážné újmy) je podmínkou úspěchu žaloby (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2. 4. 2001, sp. zn. 22 Cdo 1599/99, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2003, sp. zn. 25 Cdo 985/2002). Žaloba na uložení opatření k odvrácení hrozící újmy může být úspěšná pouze v období, kdy vznik újmy nebo její zvětšení teprve hrozí. Žalobce v pozici ohroženého se nemůže domáhat vydání opatření, které by nesouviselo s hrozící újmou, resp. v případě takto koncipované žaloby, mu soud nesmí vyhovět. Vážné je přitom takové ohrožení, při němž hrozí závažná újma, tedy zejména újma na zdraví nebo majetku (stanovisko Nejvyššího soudu Slovenské republiky ze dne 27. 6. 1972, sp. zn. Cpj 57/71, publikované pod číslem 65/1972 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

16. Domáhal-li se žalobce proti žalovanému ochrany před vážným ohrožením svého pozemku i pozemků ve vlastnictví státu, které má pronajaty, odloučením skalních bloků ze skály, jež tvoří podloží pozemku určeného k plnění funkcí lesa a jejich sesunutím na pozemky vlastněné a užívané žalobcem, odůvodnil svůj nárok tak zásadní změnou fyzikálních vlastností a kvalit pozemku, která není podřaditelná pod škodlivé vlivy ve smyslu § 22 lesního zákona, jimiž sousední pozemky obvykle ohrožuje les. Soudy proto uplatněný nárok správně posoudily podle § 2903 o. z. a námitka žalovaného, že subjektem povinným k přijetí opatření proti hrozící škodě na vlastní náklady je podle § 22 lesního zákona žalobce, není důvodná. Ostatně lze poznamenat, že žalobce stíhají povinnosti přijmout opatření podle § 22 lesního zákona jen ve vztahu k pozemku parc. č. XY, jehož je vlastníkem. Přijímat opatření podle citovaného ustanovení k ochraně pozemků parc. č. XY a XY je povinen jejich vlastník, tedy Česká republika.

17. Žalobcem tvrzené ohrožení, jeho povahu a závažnost měly soudy prokázané znaleckým posudkem České geologické služby. Z obsahu spisu však dovolací soud zjistil, že Okresní soud v Litoměřicích usnesením ze dne 1. 10 2019, č.j. 20 C 333/2019-31, na návrh žalobce předběžným opatřením podle § 74 odst. 1 o. s. ř. (právní moc dne 19. 10. 2019) uložil žalovanému do vydání meritorního rozhodnutí provést opatření, kterými bude zamezeno uvolňování skalních bloků i balvanů z žalovaným spravovaného pozemku a jejich dopadu na pozemek parc. č. XY, jehož je žalobce vlastníkem, a pozemky parc. č. XY a XY, jejichž je nájemcem. Žalovaný se pak domáhal zrušení předběžného opatření, avšak bezúspěšně (viz zamítavé usnesení soudu prvního stupně ze dne 23. 3. 2020, č.j. 20 C 333/2019-66). Poté žalovaný nechal zpracovat projektovou dokumentaci společností PROGEOCONT s.r.o., ověřenou autorizovaným projektantem Ing. Teršem. Na žádost žalovaného ze dne 13. 12. 2021 byl rozhodnutím Městského úřadu XY, odboru výstavby a životního prostředí ze dne 8. 3. 2022, sp. zn. SU/08556/2021/PO, schválen stavební záměr sanace nestabilního svahu na pozemcích parc. č. XY, XY, XY a XY, který určil konkrétní způsob jeho zabezpečení. S odkazem na citované správní rozhodnutí a projektovou dokumentaci společnosti PROGEOCONT s.r.o. žalobce dne 3. 4. 2023 navrhl změnu žalobního petitu a sdělil přitom soudu, že daný stavební záměr je na základě vydaného předběžného opatření postupně realizován. Soud prvního stupně ve věci samé žalobci vyhověl a uložil žalovanému stavební záměr provést v souladu s rozhodnutím Městského úřadu XY a projektovou dokumentací PROGEOCONT s.r.o. Z protokolu o jednání odvolacího soudu ze dne 8. 12. 2023 vyplývá, že dle tvrzení žalobce byly sanační práce na nestabilním svahu zahájeny a realizovány, na což žalovaný uvedl, že stavební práce by měly být v současnosti (tedy v době jednání odvolacího soudu - pozn. dovolacího soudu) dokončeny a stavební záměr realizován v souladu se stavebním povolením. Na to odvolací soud nereagoval ani při jednání ani tuto okolnost nezmínil v napadeném rozsudku. Z popisu skutkových okolností v napadeném rozhodnutí není zřejmé, zda a jak

odvolací soud postavil najisto, že újma v době rozhodování soudu skutečně hrozila, resp. hrozba trvala. Obsah spisu pak vede k závěru o možném rozporu mezi tvrzenými skutečnostmi ohledně realizace opatření k odvrácení hrozící újmy žalovaným a závěry odvolacího soudu, který v době svého rozhodování (rozsudek vyhlášen dne 8. 12. 2023) měl existenci stále hrozící újmy za prokázanou (viz bod 12 rozsudku odvolacího soudu) a vzbuzuje pochybnost o tom, zda faktický stav v době vyhlášení odpovídal skutkovým závěrům odvolacího soudu, ze kterých jeho rozhodnutí vychází (viz § 154 o. s. ř.). Z odůvodnění rozhodnutí odvolacího soudu jednoznačně nevyplývá, jak se soud vypořádal se všemi zákonnými předpoklady jím užitého § 2903 o. z., zejména zda vážné nebezpečí vzniku újmy trvalo v době rozhodnutí odvolacího soudu.

18. Lze uzavřít, že vážné ohrožení pozemku odloučením skalních bloků ze skály, jež tvoří podloží sousedního pozemku určeného k plnění funkcí lesa a jejich sesunutím na ohrožený pozemek, nelze pokládat za ohrožení jevy předpokládanými § 22 lesního zákona, proti nimž je povinen ochránit ohrožený pozemek sám a na své náklady vlastník ohroženého pozemku. Závěr odvolacího soudu, že nárok má být posouzen podle § 2903 o. z., neboť na danou situaci nedopadá § 22 lesního zákona, byl tedy správný, nicméně s ohledem na nedostatečně zjištěný skutkový stav nebylo možno přezkoumat, zda byly splněny všechny podmínky § 2903 o. z. (především trvání ohrožení), tak, aby bylo možno žalobě vyhovět.

19. Dovolací soud proto rozsudek odvolacího soudu zrušil (včetně závislého nákladového výroku) a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 243e odst. 1 a 2 o. s. ř.).

Další články:

- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Střídavá péče](#)
- [Restituce](#)
- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)